

**Zarządzenie Nr 188/16
Starosty Stargardzkiego
z dnia 19 grudnia 2016 r.**

w sprawie wprowadzenia „Procedur postępowania w przypadku zgłoszenia informacji o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego oraz ataku terrorystycznego w Starostwie Powiatowym w Stargardzie”.

Na podstawie § 6 pkt 7 oraz § 34 Uchwały nr XXVI/354/13 Rady Powiatu w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Stargardzie Szczecińskim zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się „*Procedury postępowania w przypadku zgłoszenia informacji o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego oraz ataku terrorystycznego w obiektach Starostwa Powiatowego w Stargardzie*” stanowiące załącznik , do zapoznania się i stosowania przez wszystkich pracowników Starostwa.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

STAROSTA
Ireneusz Rogowski

ZATWIERDZAM

**Procedury postępowania w przypadku zgłoszenia informacji o podłożeniu
lub znalezieniu ładunku wybuchowego oraz ataku terrorystycznego
w obiektach Starostwa Powiatowego w Stargardzie.**

W związku z zagrożeniami zamachami bombowymi, które jak wynika ze statystyk są najczęstszą formą przeprowadzania ataków terrorystycznych, poniżej podane zostały procedury postępowania w przypadku zgłoszenia informacji o podłożeniu lub ujawnieniu ładunku wybuchowego oraz zamachu terrorystycznego w budynku Starostwa Powiatowego w Stargardzie.

Duży rozwój komunikowania elektronicznego, w tym ogólna dostępność Internetu powoduje łatwe przenikanie do społeczeństwa myśli i haseł wywrotowych, które w dużej mierze zachęcają do tego rodzaju niepożądanych zachowań mających wpływ na bezpieczeństwo i porządek publiczny.

I. PODSTAWOWE ZASADY.

1. Do stosowania niniejszych procedur są zobowiązani wszyscy pracownicy Starostwa.
2. Dyrektorzy poszczególnych wydziałów zlokalizowanych w obiekcie Starostwa, czuwają nad przestrzeganiem procedur przez podległych pracowników oraz odpowiadają za zapewnienie warunków bezpieczeństwa na terenie wydziału.
3. Osobom przyjmującym zgłoszenie telefoniczne lub pocztą elektroniczną o podłożeniu ładunku wybuchowego **nie wolno lekceważyć** żadnej informacji na ten temat i każdorazowo powiadomić o tym przełożonych i Policję.
4. Wszyscy pracownicy Starostwa mają obowiązek zapoznania się z niniejszymi procedurami z potwierdzeniem tego faktu przez złożenie oświadczenia na druku, którego wzór stanowi **załącznik nr 1**.
5. Osoby przyjmowane do pracy są zapoznawane z procedurami i składają ww. oświadczenie przed przystąpieniem do pracy.

II. ALARMOWANIE.

1. **Pracownik Starostwa**, który przyjął zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego albo zauważył w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia, mogący być ładunkiem wybuchowym np. teczka, paczka, pakunek itp., jest zobowiązany **niezwłocznie** o tym powiadomić:

- **Bezpośredniego przełożonego, a ten niezwłocznie Starostę.**
- **Dyrektora Obsługi Urzędu, tel. 91 5 777-812.**
- **Dyrektora Zarządzania Bezpieczeństwem, tel. 91 5 777-587.**
- **Policję - tel. 997 lub 112.**

2. Zawiadamiając Policję, należy podać:

- treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek zawartych w formularzu – **załącznik nr 2**,
- miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może zawierać materiał wybuchowy,
- numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje imię nazwisko.
- uzyskać od Policji potwierdzenie przyjętego powyższego zdarzenia.

3. W przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego drogą elektroniczną należy postępować jak w pkt. II ust. 1i 2. Natomiast zabezpieczenie uzyskanej informacji powinno odbyć się zgodnie z algorytmem – **załącznik nr 3**.

III. AKCJA EWAKUACYJNA.

Starosta lub Sekretarz Powiatu, a w czasie nieobecności osoba upoważniona, w oparciu o otrzymane informacje podejmuje decyzję i zarządza całkowitą lub częściową ewakuację osób z obiektu.

Akcją ewakuacyjną kieruje Dyrektor Biura Obsługi Urzędu, a w czasie jego nieobecności osoba przez niego upoważniona.

Kierownicy komórek organizacyjnych odpowiadają za ewakuację pracowników i interesantów z poszczególnych pomieszczeń wydziałów.

Ewakuację przeprowadza się wg zasad określonych przy ewakuacji osób podczas pożaru, określonych w **Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego** zatwierdzonej przez Starostę Stargardzkiego.

1. Nie prowadzi się żadnej akcji poszukiwawczej „na własną rękę”.
2. Użytkownicy pomieszczeń powinni przed ich opuszczeniem dokonać sprawdzenia, czy znajdują się w nich: przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było i nie wnieśli ich do pomieszczeń (a mogły być wniesione i pozostawione przez inne osoby, np. interesantów),
3. Pomieszczenia ogólnodostępne takie, jak: korytarze, klatki schodowe, halle, windy, toalety, piwnice, strychy itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinno być sprawdzone przez pracowników Biura Obsługi Urzędu i ochrony obiektu.
4. Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których – w ocenie użytkowników obiektu – przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą być to ładunki wybuchowe, **nie wolno dotykać**. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić Dyrektora Biura Obsługi Urzędu i Policję.
5. Należy postępować według procedury ewakuacyjnej.
6. **Należy zachować spokój i opanowanie, aby nie dopuścić do powstania paniki.**

IV. AKCJA ROZPOZNAWCZO-NEUTRALIZACYJNA ZLOKALIZOWANYCH ŁADUNKÓW WYBUCHOWYCH.

1. Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy minersko-pirotechnicznej Dyrektor Biura Obsługi Urzędu powinien przekazać wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca ewentualnego zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w obiekcie.
2. **Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmuje kierowanie akcją, natomiast po zakończeniu działań, przekazuje protokół z przeprowadzonej akcji Staroście lub Sekretarzowi Powiatu.**

V. W PRZYPADKU OTRZYMANIA PRZESYŁKI NIEWIADOMEGO POCHODZENIA.

W przypadku otrzymania jakiegokolwiek przesyłki niewiadomego pochodzenia lub budzącej podejrzenia z jakiegokolwiek innego powodu, jak:

1. Brak nadawcy.
2. Brak adresu nadawcy.

3. Przesyłka pochodzi od nadawcy lub z miejsca, z którego się jej nie spodziewamy należy bezwzględnie:

- nie otwierać przesyłki!
- umieścić przesyłkę w grubym worku plastikowym i szczelnie go zamknąć,
- worek należy umieścić w drugim grubym plastikowym worku, szczelnie zamknąć: zawiązać supeł i zakleić taśmą klejącą,
- paczki nie wolno przemieszczać, należy pozostawić na miejscu,
- powiadomić Policję (nr tel. 997, komórka 112) lub straż pożarną (tel. 998). Służby te podejmą wszystkie niezbędne kroki w celu bezpiecznego przejścia przesyłki.

4. W przypadku gdy podejrzana przesyłka została otwarta i zawiera jakąkolwiek podejrzaną zawartość w formie stałej (pył, kawałki, blok, galaretkę, pianę lub inną) lub płynnej, należy:

- możliwie nie naruszać tej zawartości: nie rozsypywać, nie przenosić, nie dotykać, nie wąchać, nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu (wylączyć system wentylacji, zamknąć okna),
- całą zawartość umieścić w worku plastikowym, zamknąć go i zakleić taśmą lub plastrem,
- dokładnie umyć ręce,
- zaklejony worek umieścić w drugim worku, zamknąć go i zakleić,
- ograniczyć dostęp osób do pomieszczenia, w którym znajduje się przesyłka
- ponownie dokładnie umyć ręce,
- bezzwłocznie powiadomić Policję (nr tel. 997, 112) lub straż pożarną (tel. 998).

Po przybyciu właściwych służb należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Przykładowe cechy podejrzanych przesyłek określone zostały w **załączniku nr 4**.

VI. W PRZYPADKU ATAKU TERRORYSTYCZNEGO POLEGAJĄCEGO NA WZIĘCIU ZAKŁADNIKÓW NALEŻY:

1. Niezwłocznie powiadomić Policję.
2. Przekazać Policji ewentualne żądania terrorystów.
3. Do czasu przybycia Policji wykonywać ewentualne polecenia terrorystów i nie podejmować działań interwencyjnych.
4. Jeżeli sytuacja na to pozwala ewakuować jak największą liczbę osób z obiektu.
5. Z chwilą przybycia Policji przekazać jej informację na temat aktualnej sytuacji i dostosować się do wydawanych przez nią poleceń.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Pracownicy Biura Obsługi Urzędu powinni dysponować planami: ewakuacji, architektonicznym obiektem, w tym rozmieszczenia punktów ewakuacyjnych, takich jak węzły energetyczne i wodne, które udostępnia na żądanie policjanta kierującego akcją.
2. Pracownicy Biura Obsługi Urzędu oraz ochrony powinni podejmować wszelkie kroki zmierzające do fizycznej i technicznej ochrony obiektu, uniemożliwiając podkładanie w nim ładunków wybuchowych.

współpraca z mediami:

Informacje dotyczące zaistniałego zdarzenia: miejsca, skutków, podjętych działań organizacyjnych, udzielają środkom masowego przekazu wyłącznie Starosta lub wyznaczone przez niego osoby.

Niniejsze *Procedury* opracowano na podstawie materiałów informacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej Policji dotyczących wskazań do zachowania ostrożności i odpowiednich reakcji w przypadku zamachu terrorystycznego.

Załączniki do procedur:

1. Wzór oświadczenia pracownika.
2. Formularz rozmowy z osobą o podłożeniu ładunku.
3. Algorytm postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego drogą elektroniczną.
4. Wskazówki dot. bezpiecznego rozpoznawania podejrzanych listów lub przesyłek.
5. Materiał informacyjny na temat zachowań w przypadku zamachu terrorystycznego.

Opracował:

inspektor Leszek Ciarkowski – Wydział Zarządzania Bezpieczeństwem.

STAROSTA
Ireneusz Rogowski

Stargard 20... r.

.....

(imię i nazwisko pracownika)

.....

(stanowisko, komórka org.)

Oświadczenie

Oświadczam, że zapoznałem(łam) się z „**Procedurami postępowania w przypadku zgłoszenia informacji o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego oraz ataku terrorystycznego w obiektach Starostwa Powiatowego w Stargardzie**” wprowadzonymi Zarządzeniem Starosty Stargardzkiego Nr z dnia wraz z załącznikami i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(podpis pracownika)

FORMULARZ ROZMOWY Z OSOBĄ ZGŁASZAJĄCĄ PODŁOŻENIE ŁADUNKU

UWAGI:

1. Wypełniając formularz, właściwe informacje podkreślić lub wpisać w kropkowane miejsca.
2. Wypełnić podczas lub po zakończeniu rozmowy, a jeżeli to możliwe jednocześnie ją nagrywać.
3. Rozmowę prowadzić spokojnie i uprzejmie.
4. Udając trudności ze zrozumieniem telefonującego, jak najdłużej przeciągać rozmowę.
5. Uświadomić zgłaszającemu możliwość spowodowania w wyniku zamachu, śmierci lub choroby wielu osób.
6. W trakcie rozmowy dążyć do uzyskania jak największej ilości informacji o zgłaszającym i motywach jego działania.

O ile uda się zgłaszającego wciągnąć w rozmowę, należy zadawać pytania typu:

Kiedy ładunek zaczął lub zacznie działać?

Odp.

.....

Gdzie jest w tej chwili ładunek?

Odp.

.....

Co zawiera ładunek?

Odp.

.....

Jak wygląda?

Odp.

.....

W którym konkretnie miejscu jest on ułożony?

Odp.

.....

Dlaczego podłożył pan/i ładunek?

Odp.

.....

Skąd pan/i telefonuje?

Odp.

.....

Gdzie pan/i w tej chwili się znajduje?

Odp.

.....

Czy mogę panu/i w czymś pomóc?

Odp.

.....

Czy chce się pan/i z kimś skontaktować?

Odp.

.....

Czy pan/i jest konstruktorem tego ładunku?

Odp.

.....

Proszę podać swoje nazwisko lub adres.

Odp.

.....

Inne pytania uzależnione od konkretnej sytuacji.

.....

Dane personalne osoby przyjmującej informację telefoniczną o podłożonym ładunku:

.....

Czas przyjęcia informacji:

.....

Opis głosu rozmówcy:

.....

Z jaką znaną ci osobą utożsamiasz głos rozmówcy?

.....

Płeć: mężczyzna, kobieta, dziecko

Głos należał do osoby w wieku: młodym, średnim, starszym

W przybliżeniu ile lat:

Akcent (cechy charakterystyczne typu: cudzoziemiec, miejscowy – gwara, sztucznie zmieniony

itp.)

.....
.....
.....

Ton głosu: głośny – cichy

szybki – wolny

niski – wysoki

ciepły – chrapliwy

jąkający się – zniekształcony

bełkotliwy – sepleniący

Charakterystyczna wymowa jakiejś litery:

.....

Inne cechy charakterystyczne głosu:

.....
.....

Dźwięki tła: fabryka muzyka (jaka?)

ulica cisza

biuro klimatyzatory

dworzec autobusowy winda

dworzec kolejowy inne

głosy ludzkie

głosy zwierząt (jakie?)

Zachowanie się zgłaszającego: spokojne

rozsądne

rozgniewane

desperackie

aroganckie

nieracjonalne

wesołe

inne

Wpisać dokładną treść zgłoszenia:

.....
.....
.....

Inne uwagi przyjmującego zgłoszenie:

.....
.....

Kogo powiadomiono o zgłoszeniu:

.....
.....

.....

(data i podpis przyjmującego zgłoszenie)

ALGORYTM POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI O PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO DROGĄ ELEKTRONICZNĄ.

Pracownik, który jako pierwszy uzyska drogą elektroniczną informację o podłożeniu ładunku wybuchowego jest zobowiązany zabezpieczyć ją na swoim urządzeniu do czasu przejęcia przez Policję.

Procedura dot. przejmowania wiadomości przez służby specjalistyczne w tym Policję.

- Wyeksportowanej pierwotnej wiadomości e-mail (u bezpośredniego adresata, a nie przesłanej dalej), którą można wyedytować w programie – kliencie poczty elektronicznej w postaci pojedynczego pliku.
- W przypadku braku możliwości wyeksportowania całej wiadomości do osobnego pliku, należy zabezpieczyć wyłącznie u jej adresata, oprócz treści samej wiadomości „nagłówek rozszerzony wiadomości” (właściwości wiadomości, źródło wiadomości), czyli fragment wiadomości zawierający informacje dot. "drogi" przebytej przez e-mail, złożonej z adresów IP serwerów pocztowych wraz z dokładnymi datami, czasami, ze szczególnym uwzględnieniem stref czasowych.
- W przypadku wykorzystania do powiadomienia komunikatorów należy dążyć do ustalenia zakresu czasowego połączenia (wskazanie czasu trwania połączenia, konkretnej daty związanej ze zdarzeniem, konieczne w celu weryfikacji użytkownika i przypisywania nieużywanego konta nowym użytkownikom, jak ma to miejsce np. w Gadu-Gadu, czas logowania i wykołowywania), numer użytkownika komunikatora, nazwy profilowej użytkownika – nick'a.

ROZPOZNAWANIE PODEJRZANYCH LISTÓW LUB PRZESYŁEK

Podejrzane listy lub przesyłki mogą posiadać następujące cechy charakterystyczne:

- Nieostemplowana przesyłka od nieznanego nadawcy.
- Nadmiernie wysoka opłata pocztowa.
- Ręcznie, niedbale wpisany adres.
- Niewłaściwy tytuł odbiorcy.
- Umieszczony tylko tytuł, bez nazwiska adresata.
- Błędnie napisane, powszechnie znane słowa i określenia.
- Opakowanie przetłuszczone, zabarwione lub nasączone substancją zapachową.
- Brak zwrotnego adresu.
- Dodatkowy lub niespotykany materiał chroniący zawartość przesyłki; taśmy oklejające, siatki, żyłki, ramki wzdłuż krawędzi koperty.
- Nieuzasadnione oznakowanie przesyłki napisami typu „Do rąk własnych”, „Poufne”, „Dostarczyć osobiście”, itp.

MATERIAŁY INFORMACYJNE NA TEMAT ZACHOWAŃ W PRZYPADKU ATAKU TERRORYSTYCZNEGO.

Efektywność wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie atakom terroryzmu jest pochodną skuteczności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju i gotowości społeczeństwa do wspierania tych działań oraz wzajemnego zaufania i odpowiedzialności za wspólne dobro.

I. Informacje ogólne dotyczące terroryzmu.

Terroryzm to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności, w celu:

- Zastraszenia
- Przymuszenia
- Okupu

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja i komunikacja miejska. W strukturach polskiej Policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne, specjalnie przygotowane do tego typu działaniom zapobiegawczym.

Najgroźniejszym atakiem terrorystycznym jest atak bombowy.

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich” czy „obcych”, natomiast broń palna jest skierowana przez terrorystę w konkretną osobę, porywa się określonego człowieka. Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się również matka z dzieckiem na spacerze, czy też biznesmen wychodzący z banku. W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi.

Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem „incydent” bombowy. Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych.

Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno lekceważyć ani bagatelizować.

ZAPAMIĘTAJ!

- Wybuch jest sytuacją nagłą i nie odwracalną.
- Jeśli „widzisz” bombę to ona „widzi” też Ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

II. Symptomy wystąpienia zagrożenia incydem bombowym.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Dlatego zwracaj uwagę na to co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestniczenia w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba ludzi. Zainteresowania i uwagi wymagają:

- Rzucające się w oczy nie typowe zachowania osób
- Pozostawione bez opieki przedmioty typu: paczki, teczki, pakunki itp.
- Osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku
- Samochody, a zwłaszcza furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach organizowania imprez masowych.

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem. O swoich spostrzeżeniach poinformuj służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, przełożonych lub Policję.

III. Jak postępować w sytuacjach zagrożenia bombowego.

Oto kilka rad przygotowanych przez ekspertów Komendy Głównej Policji.

Możesz przygotować się na wypadek powstania tego typu zagrożenia w miejscach publicznych.

- Pomyśl, którędy w pośpiechu można się ewakuować z budynku, metra, sklepu lub innych zatłoczonych miejsc. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne, a przede wszystkim drogi ewakuacyjne.
- Zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, zrzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia.

- Pamiętaj o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków i nie pozostawiać własnego bagażu bez opieki.

Jeżeli jesteś osobą, która dowiedziała się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś natychmiast ten fakt zgłosić służbą odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: Policji, Straży pożarnej lub władzom administracyjnym.

Informacji takiej nie należy rozpowszechniać, gdyż jej przekazanie osobom trzecim może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

PAMIĘTAJ

- **Zachowuj spokój i zorientuj się jak bezpiecznie opuścić niebezpieczną strefę.**
- **Zawsze stosuj się do poleceń osób kierujących akcją ewakuacyjną lub ratowniczą**
- **Jeżeli nie podjęto żadnych działań zapobiegawczych, powiadom odpowiednie służby.**
- **Nigdy nie dotykaj podejrzanych przedmiotów pozostawionych bez opieki.**